Gemeente Amsterdam

# Memo – culturele en maatschappelijke meerwaarde Drenthhal

Aan: Dagelijks Bestuur stadsdeel Oost
Van: directie Economische Zaken & Cultuur
Datum: 7 januari 2026
Betreft: Cultuurvoorziening Drenthhal – betekenis en meerwaarde voor stadsdeel Oost t.b.v. adviesvraag.

## Adviesvraag van College van B&W

Het college vraagt aan het Bestuur van stadsdeel Oost om advies te geven over het project Drenthhal als hybride culturele en maatschappelijke voorziening in het Cruquiusgebied ten behoeve van het collegebesluit om een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen.

Hierbij gaat het specifiek om de realisatie van de Drenthhal (circa 2.400 m2), inclusief de buurtkamer en de culturele functies, en het voortzetten van het participatieve traject met bewoners en culturele organisaties.

Het project heeft als ambitie om de maatschappelijke samenhang, culturele infrastructuur en leefbare verdichting van stadsdeel Oost te versterken en draagt zo bij aan de uitvoering van het Kunstenplan 2025–2028, het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023–2027, de Gebiedsopgaven 2023–2026 stadsdeel Oost en het Gebiedsplan Oostelijk Havengebied.

## Aanleiding

Het Cruquiusgebied in stadsdeel Oost bevindt zich midden in een ingrijpende transformatie van industriegebied naar een gemengd woon-werkgebied. Met de toevoeging van duizenden woningen verandert niet alleen de fysieke omgeving, maar ook de samenstelling en omvang van de bevolking. Deze transformatie vraagt om een tijdige en evenwichtige versterking van de sociale en culturele infrastructuur. De Drenthhal, gelegen aan de Cruquiusweg 84, is één van de laatste grote locaties in gemeentelijk eigendom binnen dit gebied waar de gemeente dit kan realiseren.

Het Dagelijks Bestuur wordt met deze memo geïnformeerd over de voorgenomen herontwikkeling van de Drenthhal tot een cultuurcluster met buurtkamer, en over de meerwaarde daarvan voor bewoners, culturele initiatieven en de leefbaarheid in stadsdeel Oost. De memo ondersteunt de adviesaanvraag voor een voorbereidingskrediet en de verdere uitwerking van het project.

## Beschrijving van het project Drenthhal

De Drenthhal is een gemeentelijk eigendom gelegen aan de Cruquiusweg 84 in stadsdeel Oost en maakt onderdeel uit van de gebiedsontwikkeling Cruquiusgebied. De Drenthhal ligt op de overgang van de nieuwe wijk Cruquius naar de bestaande Architectenbuurt en in nabijheid van de Indische Buurt. Deze buurten verschillen sterk in sociaaleconomisch profiel, voorzieningenaanbod en leefbaarheid. Juist op deze overgang is er behoefte aan een plek die ontmoeting, samenwerking en uitwisseling stimuleert.

Het gebied transformeert in hoog tempo van een voormalig industriegebied naar een gemengd woon-werkmilieu met een substantieel aantal nieuwe woningen. In deze context is de Drenthhal één van de laatste locaties waar de gemeente inhoudelijk kan sturen op de realisatie van maatschappelijke en culturele voorzieningen.

### Participatie en gebiedsverankering

De programmatische invulling en het ruimtelijk ontwerp van de Drenthhal worden in samenspraak met bewoners, culturele organisaties en makers uitgewerkt. Eerdere participatietrajecten in 2021 en 2022 hebben geleid tot een eerste concept voor de invulling van het gebouw waarin uitgegaan wordt van een multifunctionele voorziening waarin productie en presentatie o.g.v. cultuur, ambacht en kleine bedrijvigheid samenkomen. In het najaar van 2025 is hebben aanvullende participatiesessies plaats gevonden over de invulling van het gebouw met culturele organisaties. De uitkomsten van deze sessies worden verwerkt in een ambitiedocument en het Programma van Eisen voor het gebouw. Aan deze sessies hebben o.a. Studio/KMoving, Arts Project, Theater DEGASTEN, Nowhere, Buurtcoöperatie De Eester, Museum Zover en Rightaboutnow Inc. Deelgenomen. Een uitgebreide participantenlijst is als bijlage toegevoegd aan deze memo.

### Ruimtelijke programma en opzet

Het project behelst de herbouw van de bestaande Drenthhal tot een multifunctioneel cultuurcluster met een buurtkamer. In totaal wordt circa 2.400 m² bvo gerealiseerd, bestaande uit ongeveer 200 m² bvo voor een buurtkamer en circa 2.200 m² bvo voor kunst- en cultuurfuncties, waaronder:

- betaalbare ateliers en werkplekken voor makers (o.a. CAWA-ruimtes);
- repetitie- en productieruimtes;
- kleine en grote presentatieruimtes;
- expositieruimte;
- ondersteunende, ondergeschikte horeca.

Het gebouw biedt betaalbare studio's en werkplekken voor makers naast ruimte voor beeldende kunstinstellingen, waardoor een breed activiteitenprogramma voor diverse doelgroepen ontstaat. De ontwikkeling vindt plaats als onderdeel van de tender voor kavel 8A in het Cruquiusgebied, waarbij de Drenthhal en de buurtkamer casco+ worden gerealiseerd door een ontwikkelende partij. De gemeente verzorgt vervolgens de afbouw en de inrichting van de cultuurcluster en de buurtkamer.

### Beheer en exploitatie

Na realisatie blijft de Drenthhal in gemeentelijk eigendom. Het beheer en onderhoud worden ondergebracht bij Gemeentelijk Vastgoed. De exploitatie van de cultuurcluster en de buurtkamer vindt plaats via een nog te selecteren exploitant, die wordt gekozen via een openbare selectieprocedure. De Drenthhal wordt hiermee een structurele culturele en maatschappelijke voorziening die bijdraagt aan de leefbaarheid, sociale samenhang en culturele infrastructuur van stadsdeel Oost en de stad Amsterdam.

## Beleidsmatige context en positionering van de Drenthhal

### Inpassing binnen stedelijke en stadsdeelbrede beleidskaders

De herontwikkeling van de Drenthhal past binnen de bredere stedelijke en stadsdeelbrede beleidsambitie om verstedelijking en woningbouw te combineren met een sterk, toegankelijk en toekomstbestendig voorzieningenaanbod. Deze ambitie is onder meer vastgelegd in de Gebiedsopgaven 2023–2026 stadsdeel Oost en de kaders voor de Gebiedsontwikkeling Cruquiusgebied (Gemeente Amsterdam), waarin wordt ingezet op een evenwichtige ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen.

Het Cruquiusgebied transformeert in korte tijd van een voormalig industriegebied naar een hoogstedelijke, gemengde woon-werkwijk. In deze gebiedsontwikkeling is het beleidsmatig uitgangspunt dat sociale en culturele infrastructuur gelijktijdig met de woningbouw wordt gerealiseerd, om leefbaarheid, sociale samenhang en stedelijke kwaliteit duurzaam te borgen. De Drenthhal geeft hier concreet invulling aan door cultuur, ontmoeting en maatschappelijke functies structureel te verankeren in de gebiedsontwikkeling.

Voor stadsdeel Oost vormt de Drenthhal bovendien een directe uitwerking van de ambities uit het Gebiedsplan Oostelijk Havengebied, waarin ontmoeting, samenwerking tussen buurten en versterking van de sociale infrastructuur centraal staan. Door haar ligging tussen nieuwe en bestaande buurten vervult de Drenthhal een verbindende rol binnen het stadsdeel.

### Positionering binnen het Kunstenplan 2025–2028

Binnen het stedelijk cultuurbeleid, zoals vastgelegd in het Kunstenplan 2025–2028 (Gemeente Amsterdam), wordt ingezet op het versterken van de culturele basisinfrastructuur, met bijzondere aandacht voor spreiding van culturele voorzieningen buiten het centrum, toegankelijkheid voor bewoners en ruimte voor talentontwikkeling en artistieke vernieuwing.

De Drenthhal is beleidsmatig gepositioneerd als een wijk- en stadsdeelgerichte cultuurvoorziening met een professionele culturele kern en sluit direct aan bij de doelstellingen van het Kunstenplan door:

- ruimte te bieden aan professionele makers;
- bij te dragen aan talentontwikkeling en culturele productie;
- de verbinding te versterken tussen professionele kunstpraktijken en bewoners.

De voorziening richt zich primair op publiekscontact en culturele activiteiten op wijkniveau en niet op grootschalig publieksbereik. Daarmee vervult de Drenthhal een complementaire rol binnen het Amsterdamse cultuurlandschap en draagt zij bij aan een evenwichtige culturele spreiding over de stad.

### Relatie met het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023–2027

De ontwikkeling van de Drenthhal sluit nauw aan bij het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023–2027 (Gemeente Amsterdam). In dit plan is vastgesteld dat de druk op betaalbare culturele werkruimte groot is en dat structurele, duurzame huisvestingsoplossingen noodzakelijk zijn, met name buiten het centrum van de stad.

De Drenthhal voldoet expliciet aan deze beleidsdoelstellingen door:

- het realiseren van betaalbare ateliers en werkplekken voor makers (waaronder CAWA-ruimtes);
- het aanbieden van gedeelde faciliteiten voor productie en presentatie;
- het bieden van langdurige huisvesting in gemeentelijk eigendom.

Hiermee levert de Drenthhal een concrete bijdrage aan de verduurzaming van culturele werkplekken en voorkomt zij afhankelijkheid van tijdelijke of versnipperde huisvestingsoplossingen, zoals beoogd in het Strategisch Huisvestingsplan.

### Verankering in sociaal en buurtgericht beleid

Naast de culturele functie is de Drenthhal expliciet verankerd in het sociaal- en buurtgericht beleid van stadsdeel Oost. De toevoeging van een buurtkamer borgt dat de voorziening onderdeel uitmaakt van de sociale basis, conform de uitgangspunten uit het stadsdeelbeleid en het beleid voor buurtkamers en sociale infrastructuur. De buurtkamer draagt bij aan:

- laagdrempelige ontmoeting en versterking van sociale cohesie;
- preventieve en informele ondersteuning;
- activiteiten voor kinderen, jongerenen volwassenen;
- samenwerking met welzijns- en buurtorganisaties.

Door de buurtkamer inhoudelijk te verbinden met de culturele functies ontstaat een integrale voorziening waarin cultuur, welzijn en participatie samenkomen. Deze samenhang versterkt de maatschappelijke meerwaarde van de Drenthhal en sluit aan bij de beleidsdoelstellingen van stadsdeel Oost.

### Rol binnen de gebiedsontwikkeling Cruquiusgebied

Binnen de Gebiedsontwikkeling Cruquiusgebied neemt de Drenthhal een bijzondere positie in als één van de laatste grote gemeentelijke eigendommen waar de gemeente inhoudelijke regie kan voeren op het programma. Dit biedt de mogelijkheid om publieke waarden expliciet te borgen in een overwegend marktgedreven ontwikkelgebied.

De Drenthhal fungeert hierbij als maatschappelijk en cultureel ankerpunt doordat zij:

- bijdraagt aan een evenwichtige verhouding tussen wonen, werken en voorzieningen;
- voorkomt dat het gebied zich ontwikkelt tot een eenzijdig residentiële wijk;
- publieke en maatschappelijke functies zichtbaar en centraal positioneert.

### Samenvattende beleidsmatige positionering

Samenvattend kan de Drenthhal beleidsmatig worden gepositioneerd als:
een wijk- en stadsdeelgerichte cultuurvoorziening binnen het Kunstenplan 2025–2028;
een structurele huisvestingsoplossing conform het Strategisch Huisvestingsplan Kunst en Cultuur 2023–2027;

- een hybride voorziening waarin cultuur, makersruimte en buurtfuncties samenkomen;
- een verbindende plek binnen de Gebiedsopgaven 2023–2026 stadsdeel Oost;
- een maatschappelijk en cultureel anker binnen de Gebiedsontwikkeling Cruquiusgebied.
- De Drenthhal vormt daarmee een concrete en integrale uitwerking van stedelijke en stadsdeelbrede beleidsdoelstellingen op het gebied van cultuur, sociale samenhang en leefbare verdichting.

## Meerwaarde van de Drenthhal voor stadsdeel Oost

### Bijdrage aan sociale cohesie en ontmoeting

De Drenthhal draagt bij aan het versterken van sociale cohesie in stadsdeel Oost door het realiseren van een laagdrempelige, publiek toegankelijke ontmoetingsplek in het Cruquiusgebied. In een gebied waar de bevolking snel groeit en verandert, biedt de combinatie van een buurtkamer en culturele functies ruimte voor ontmoeting tussen bewoners uit de nieuwe wijk Cruquius en omliggende buurten zoals de Architectenbuurt en de Indische Buurt. De Drenthhal faciliteert informele ontmoeting, buurtactiviteiten en gezamenlijke programma's, waarmee wordt bijgedragen aan onderlinge verbondenheid, participatie en een sterker sociaal netwerk in de wijk.

De buurtkamer vormt hierbij een belangrijk onderdeel van de sociale basis. Deze voorziening biedt ruimte voor buurtgerichte activiteiten, informele ondersteuning en programma's voor verschillende doelgroepen, waaronder kinderen en jongeren. Door de buurtkamer te verbinden met de culturele functies in het gebouw ontstaat een samenhangend aanbod waarin maatschappelijke en culturele activiteiten elkaar versterken en toegankelijk zijn voor een breed publiek.

### Versterking van cultuur en talentontwikkeling

De Drenthhal levert een structurele bijdrage aan de culturele infrastructuur van stadsdeel Oost door het bieden van betaalbare en duurzame ruimte voor culturele productie, presentatie en talentontwikkeling. Het cultuurcluster biedt onder meer ateliers, werk- en repetitieruimtes, expositieruimte en kleine en grote zalen. Hiermee wordt ingespeeld op de grote behoefte aan werkruimte voor makers en culturele organisaties in de stad.

Door culturele functies te clusteren ontstaat een plek waar makers kunnen samenwerken, kennis kunnen delen en zich langdurig kunnen vestigen. Tegelijkertijd zorgt de publieksgerichte programmering ervoor dat kunst en cultuur zichtbaar en toegankelijk zijn voor bewoners uit de wijk. Dit draagt bij aan cultuurparticipatie, publieksbereik en de verankering van cultuur in het dagelijks leven van bewoners.

### Cultuur en sociale functies als onderdeel van gebiedsontwikkeling

Met de ontwikkeling van de Drenthhal wordt cultuur en sociale infrastructuur vanaf het begin integraal onderdeel gemaakt van de gebiedsontwikkeling in het Cruquiusgebied. Dit sluit aan bij gemeentelijk beleid waarin wordt ingezet op evenwichtige verstedelijking, waarbij woningbouw wordt gecombineerd met voldoende maatschappelijke en culturele voorzieningen. De Drenthhal fungeert binnen deze gebiedsontwikkeling als een maatschappelijk en cultureel ankerpunt en draagt bij aan een levendige, inclusieve en leefbare wijk.

## Conclusie voor het Bestuur van stadsdeel Oost

De Drenthhal is een strategische investering in de leefbaarheid, sociale samenhang en culturele infrastructuur van stadsdeel Oost. Het project sluit nauw aan bij de ambities van het stadsdeel op het gebied van ontmoeting, inclusiviteit en talentontwikkeling, en benut een unieke gemeentelijke positie in de gebiedsontwikkeling.

Gelet op:
- de samenhang met vastgestelde stedelijke en stadsdeelbrede beleidskaders;
- de aantoonbare meerwaarde voor bewoners, makers en lokale organisaties;
- de strategische positie van de Drenthhal binnen de gebiedsontwikkeling Cruquius;
- en de mogelijkheid om publieke waarden duurzaam te borgen in gemeentelijk eigendom,

is de voortzetting en verdere uitwerking van de herontwikkeling van de Drenthhal beleidsmatig onderbouwd en maatschappelijk wenselijk. Het project vormt een essentiële schakel in de realisatie van een leefbaar, inclusief en cultureel sterk stadsdeel Oost.